

SECȚIUNEA DOCTORAT

CZU: 657.1.011:336.22

DOI: <https://doi.org/10.53486/issc2023.03>

METODE ELECTRONICE DE DECONTARE ÎN CADRUL ENTITĂȚILOR DE COMERȚ: ASPECTE CONTABILE ȘI FISCALE

ELECTRONIC SETTLEMENT METHODS WITHIN COMMERCIAL ENTITIES: ACCOUNTING AND TAX ASPECTS

Autor: ANDREI JIZDAN, ORCID: 0000-0002-0557-1502

e-mail: jizdanandrei@yahoo.com

Academia de Studii Economice din Moldova

Abstract. *Electronic settlement methods include three major categories of tools: e-commerce tools; autohone payment services; international payment services. The article is intended for theoreticians but also for practicing accountants, because in addition to the development of the theoretical basis, the aim is to identify some practical solutions in order to solve the problematic accounting aspects related to the use of e-commerce tools as an electronic settlement method. The importance of the investigated topic requires the identification of the accounting method of transactions aimed at the use of electronic settlement methods in general, and e-commerce tools in particular. Research methodology involves both general and specific approaches, such as: analytical method, web analysis, synthesis method, comparison method, systemic method and other research methods. Next, we will try to identify the way of reflection in the accounting records of settlements involving the use of e-commerce tools, including through the prism of the practical aspect, and not just the theoretical one.*

Keywords: *online store, stationary store, home delivery, trade notification*

JEL: M40, M41

Introducere

La etapa actuală suntem martorii dezvoltării vertiginoase a tehnologiilor avansate, a domeniilor de utilizare și aplicare a acestora, precum și a instrumentelor și metodelor de decontare (de plată). Ritmul extrem de accelerat al progresului tehnologic, deseori, creează „probleme” autorităților, care nu reușesc să țină pasul schimbărilor și să adapteze legislația fiscală și contabilă pentru realitățile economice în care trăim, lăsând astfel lacune, semne de întrebare și spațiu de interpretare. Actualmente, entitățile de comerț, mai ales cele care înregistrează tangențe cu comerțul electronic, aplică soluții tehnologice prin care tind să efectueze comercializarea mărfurilor și produselor în mod rapid, eficient și cu costuri cât mai reduse. Produsele și instrumentele IT au devenit o parte componentă indispensabilă a vieții cotidiene, dar și a activității economice, inclusiv a entităților de comerț, asigurând accesul liber la informații din orice sursă on-line.

Conjunctura expusă mai sus adevărește și reconfirmă insistent actualitatea și importanța temei investigate de autor, stabilind astfel necesitatea abordării problemelor complexe și specifice ce țin de utilizarea metodelor electronice de decontare în cadrul entităților de comerț, precum și perfecționarea acestora prin luarea în considerație a modificărilor și schimbărilor semnificative și a update-urilor informaționale care au loc în mediul de afaceri din Republica Moldova, dar și multiplelor soluții și

instrumente tehnice care și-au făcut apariția pe piața locală în ultimele decenii sub influența globalizării.

Scopul lucrării constă în identificarea soluțiilor contabile și fiscale în ceea ce privește utilizarea metodelor electronice de decontare în cadrul entităților de comerț, printr-o abordare unitară și complexă focalizată pe examinarea proceselor din unitățile de comerț cu luarea în considerație a know-how-urilor survenite în cadrul activităților comerciale, mai ales în ceea ce privește utilizarea noilor instrumente de decontare în relația cu cumpărătorul final. Fără a avea pretenția că a fost epuizat în totalmente acest subiect, există convingerea fermă că tema abordată va servi ca un punct de plecare și pentru alte studii și mai detaliate în acest domeniu nou.

Totodată se urmărește cu ardoare emiterea de sugestii, concluzii, propuneri și soluții cu caracter inovativ și pertinent focalizate pe înlăturarea deficiențelor constatate și să sincronizeze cadrul normativ autohton de cadrul internațional.

Actualitatea temei se adevărește prin necesitatea acută a cunoașterii în detaliu, examinarea profundă, analiza metodelor electronice de decontare în cadrul entităților de comerț din punct de vedere practic, vizând sisteme care au la bază tehnologii informaționale în unitățile de comerț pe parcursul desfășurării activității acestora, în calitate de metodă de evaluare a rezultatelor obținute.

Supunând studiului și analizei anume aceste aspecte importante, considerăm că lucrarea abordează o temă de actualitate pentru spațiul teritorial autohton și nu numai. Tema investigată nu este doar de actualitate, dar și pertinentă, trezind un interes ridicat atât din partea savanților teoreticieni cât și a specialiștilor practicieni.

În relație cu problematica investigată, s-au stabilit următoarele *obiective de cercetare*, care permit tratarea temei abordate: studierea fluxurilor informaționale ce țin de particularitățile contabilizării operațiunilor economice aferente aplicării metodelor electronice de decontare în cadrul entităților de comerț, argumentarea necesității stabilirii necesității aplicării echipamentelor de casă și control în cadrul utilizării metodelor electronice de decontare, studierea aspectelor legate de contabilizarea operațiunilor economice specifice aplicării instrumentelor e-commerce furnizate de băncile comerciale, cu implicarea unei analize profunde a literaturii de specialitate aplicând tehnici și procedee de inovație științifică.

Prin investigarea temei abordate se urmărește obținerea rezultatelor care urmează să se materializeze practic în dezvoltarea bazei teoretice și practice în ceea ce privește utilizarea metodelor electronice de decontare în cadrul unităților de comerț, precum și formularea unor propuneri originale privind perfecționarea contabilității și fiscalității aferente aplicării instrumentelor e-commerce adaptat „metamorfozelor” care au avut loc pe parcursul a peste unui deceniu de la reforma contabilității în țara noastră. Rezultatele științifice înaintate spre susținere se rezumă la perfecționarea contabilității aferente metodelor de decontare electronice aplicate în cadrul entităților de comerț.

Metodologia de cercetare

Prin prezenta cercetare științifică se urmărește identificarea soluțiilor contabile privind reflectarea în evidența contabilă a tranzacțiilor economice aferente utilizării metodelor electronice de decontare, având în calitate de fundament mai multe metode de cercetare relevante: *metoda analitică* (cercetarea principalelor și celor mai importante aspecte teoretice ce derivă nemijlocit din literatura de specialitate disponibilă); *metoda sintezei* (colectarea informației relevante și sintetizarea principalelor și celor mai importante aspecte ce privesc analiza comparativă a desfășurării activității de comerț prin intermediul magazinelor online și prin intermediul magazinelor staționare); *analiza webografică* (accesarea motorului de căutare Google Scholar); *metoda comparației* (investigarea în opoziție și prin

comparație a desfășurării activității de comerț prin intermediul magazinelor online și magazinelor staționare); *metoda sistemică* (interpretarea și argumentarea informației) și alte metode pertinente de cercetare.

Metodologia de investigație presupune abordări generale dar și specifice aferente utilizării în practica contabilă a metodelor electronice de decontare. Lucrarea urmează să cuprindă materiale științifico-metodologice sofisticate privind aspectele legate de particularitățile implementării în cadrul unităților de comerț a metodelor electronice de decontare, cu implicarea metodelor de cercetare științifică, printre care s-ar număra: observarea, raționamentul inductiv și deductiv, analiza, clasificarea, sinteza, documentarea și înregistrarea.

În calitate de suport al cercetării vor servi actele normative și legislative autohtone în domeniul contabilității, precum și concepțiile teoretice prezentate în lucrările savanților și cercetătorilor autohtoni și străini.

Rezultate și discuții

Sintetizând și rezumând rezultatele cercetării atente a literaturii de specialitate, care vizează activitatea de comerț în linii generale, și metodele de decontare în particular, s-au identificat un număr relativ redus de publicații științifice, la nivel național distingându-se lucrările următorilor cercetători: Grigoroș L., Lazari L., Mihaila S. [1], Bădicu G., [2], Jizdan A. [3], Bajan M. [4] și alții.

În vederea stabilirii publicațiilor științifice care sunt relevante în raport cu tema investigată, s-a efectuat analiza statistică a publicațiilor (analiza bibliometrică) în baza mai multor criterii de cercetare considerate potrivite. În urma efectuării acestei analize realizată prin intermediul motorului de căutare Google Scholar, s-au identificat în mare parte lucrările cercetătorilor menționați mai sus, fapt ce reconfirmă importanța și actualitatea temei investigate.

În Republica Moldova este adoptată Legea Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic [5], Legea cu privire la comerțul interior nr. 231 din 23.09.2010 [6]. Adoptarea acestor acte normative constituie un pas important în dezvoltarea cadrului legislativ pentru implementarea metodelor electronice de decontare în cadrul entităților de comerț.

În general, este de menționat faptul că metodele de decontare utilizate de către entitățile de comerț, pot fi clasificate în două categorii majore:

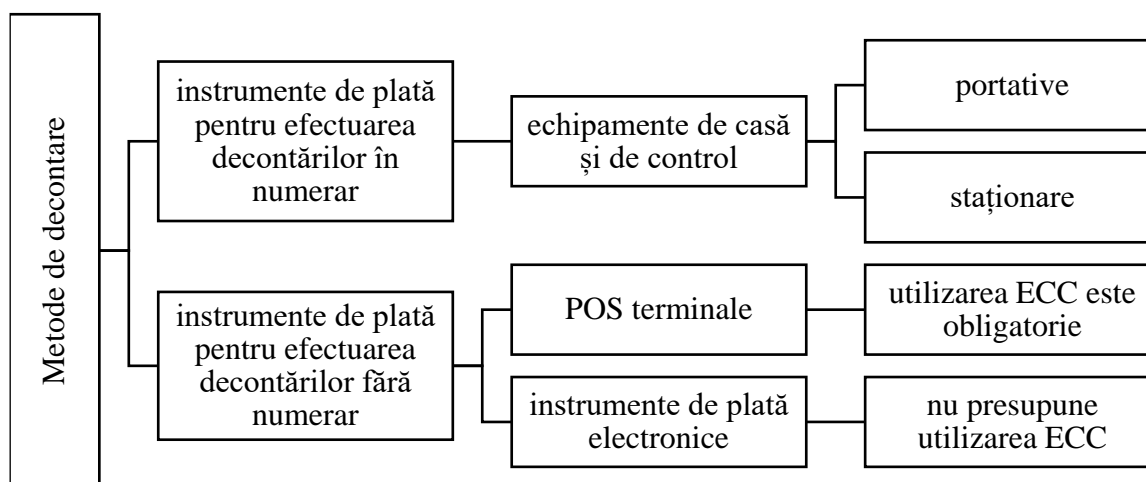

Figura 1. Metode de decontare utilizate în cadrul entităților de comerț

Sursa: elaborată de autor

În conformitate cu Regulamentul cu privire la Registrul unic al echipamentelor de casă și de control (Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 141/2019), echipamentele de casă și de control se împart în portative și staționare, în funcție de plasare [7, art. 5].

Dacă practica utilizării și aplicării echipamentelor de casă și control și POS terminalelor este destul de răspândită, atunci utilizarea instrumentelor de plată electronice este relativ nouă. În continuare se propune investigarea acelor probleme practice cu care se confruntă mediul contabil în ceea ce privește contabilizarea operațiunilor economice ce vizează aplicarea acestor instrumente de plată electronice. Instrumentele electronice de decontare au devenit populare în rândul entităților de comerț și printre clienții acestora odată cu răspândirea numărului de carduri bancare oferite de băncile comerciale. Un alt impuls la constituit apariția societăților emitente de monedă electronică. Un al treilea val sau „trigger” a fost generat de răspândirea serviciilor de plată internaționale. Avantajele utilizării instrumentelor de plată fără numerar sunt legate de beneficiile oferite atât entităților de comerț în calitate de vânzători, cât și clienților acestora – în calitate de vânzători. Printre avantajele majore se numără:

1. **simplitatea**;
2. **securitatea** – plățile fără numerar sunt mult mai sigure și scutesc cumpărătorul de necesitatea de a purta în portmoneu sume de bani în numerar. În același timp, emitenții de carduri de plată (băncile comerciale) efectuează investiții în mod constant și permanent în tehnologiile de securitate moderne care au capacitatea de a identifica și preveni tranzacțiile frauduloase înainte ca astfel de operațiuni să poată avea loc;
3. **comoditatea** – clienții/cumpărătorii (majoritatea persoane fizice) pot utiliza cardurile de plată pentru a accesa conturile de plată în orice moment comod de oriunde în lume, adică indiferent de locație. De fapt, cardul de plată reprezintă cea mai rapidă și mai simplă modalitate de a efectua cumpărături la locul de vânzare (fizic prin intermediul POS terminalelor) sau pe Internet (prin accesarea magazinului online al entității de comerț);
4. **flexibilitatea** – diversitatea de carduri disponibile, chiar pe o piață atât de mică cum este Republica Moldova, în zilele noastre oferă cumpărătorilor/clienților entităților de comerț mai multă libertate de a alege desinestătător cum și când să plătească pentru mărfuri și servicii. Cardurile de plată sunt acceptate practic oriunde, servind în calitate de „punte” între entitățile de comerț și clienții acestora;
5. **recompense** – diverse bănci comerciale oferă carduri de plată cu programe de loialitate care permit clienților entităților de comerț să câștige anumite sume de bani, cadouri, vacanțe, bilete de avion sau alte recompense.

Nu în ultimul rând, este de remarcat faptul că metodele/instrumentele de plată electronice, pot fi generic clasificate în trei grupe majore, care se prezintă în figura de mai jos:

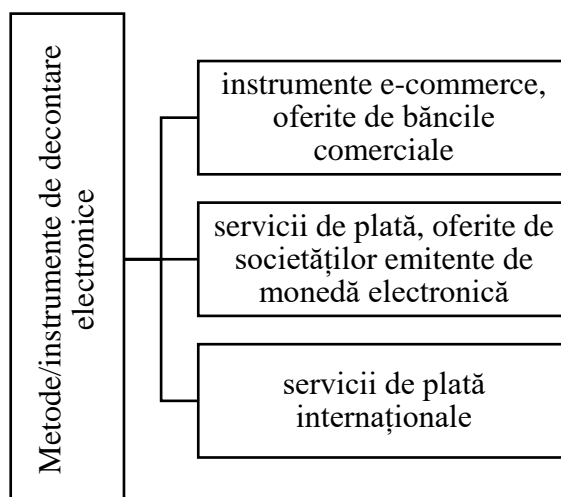

Figura 2. Metode de decontare electronic utilizate în cadrul entităților de comerț

Sursa: elaborată de autor

Instrumente E-commerce

Metoda/instrumentul de plată electronic fără numerar E-commerce reprezintă un serviciu de acceptare a cardurilor de plată în mediul online (adică pe paginile web a entităților de comerț) care pot fi oferite de instituțiile financiare autohtone (băncile licențiate). Astfel, entitățile de comerț plasează spre vânzare clienților/cumpărătorilor săi (persoanelor fizice și juridice rezidente) mărfurile lor pe website-ul acestora, adică în magazinul online. Clienții (persoanele fizice și juridice rezidente) mărfurile entităților de comerț, prin intermediul website-ului acestora (magazinului online), plasând comanda aferente mărfurilor concrete pe acest website și indicând date cu caracter personal (în cazul persoanelor fizice) sau rechizitele bancare (în cazul persoanelor juridice). După efectuarea și finalizarea comenzii, cumpărătorul (persoană fizică sau juridică rezidentă) urmează să achite comanda respectivă exclusiv prin intermediul cardului de plată bancar (în cazul persoanei fizice) sau business cardului (în cazul persoanei juridice) direct pe website-ul entității de comerț. Magazinul online (website-ul) entității de comerț este conectat la o aplicație de recepționare a plăților, adică la un serviciu/instrument E-commerce, care este furnizat de o instituție bancară rezidentă (bancă comercială), în baza unui contract încheiat în prealabil de către entitatea de comerț. Un serviciu/instrument E-commerce furnizat de către o instituție bancară rezidentă asigură mai multe avantaje majore, cum ar fi:

1. protecție maximă prin integrarea în sistemele de securitate Verified by Visa și Mastercard SecureCode, precum și prin filtre adiționale antifraudă;
2. asistență tehnică specializată din partea băncii comerciale la configurarea site-ului (magazinului online) pentru a accepta plățile cu cardul prin rețeaua Internet;
3. primirea plăților pentru mărfurile comercializate de către entitățile de comerț prin intermediul cardurilor Visa și Mastercard în regim non-stop 24/24;
4. atragerea noilor cumpărători, care preferă să efectueze plăți și achiziții prin rețeaua Internet;
5. lipsa unui punct comercial fizic pentru oferirea spre comercializare a mărfurilor;
6. diminuarea cheltuielilor și costurilor entităților comerciale pentru operațiunile bănești.

Astfel, din punct de vedere practic pentru a beneficia de serviciu/instrumentul E-commerce, entitatea de comerț urmează să încheie un contract cu o bancă comercială licențiată din RM. În situația în care

serviciul/instrumentul E-commerce (adică aplicația de recepționare a plăților) este furnizat de către o instituție financiară autohtonă, adică de o bancă comercială, acesta funcționează de regulă în felul următor: cumpărătorul (persoana fizică sau juridică rezidentă), după efectuarea comenzii în magazinul online, adică pe website-ul/aplicația entității de comerț, achită comanda plasată prin intermediul cardului de plată bancar (respectiv business cardului). Astfel, mijloacele bănești ale cumpărătorului ajung pe conturile băncii comerciale licențiate, iar ulterior banca comercială în decurs de câteva zile lucrătoare efectuează transferul acestor mijloace bănești la contul curent bancar al entității de comerț, cu reținerea comisionului aferent. În acest caz sunt relevante următoarele formule contabile:

Nr.	Conținutul operațiunii	Corespondența conturilor		Documente primare
		Debit	Credit	
1.	Reflectarea venitului din comercializarea mărfurilor și TVA aferentă	832/221 832/221	611 534	Comanda/factura fiscală, Registrul de evidență a livrărilor
2.	Decontarea valorii contabile a mărfurilor vândute	711	217	Registrul de evidență la contul 217
3.	Înregistrarea creanței băncii comerciale privind mijloacelor bănești achitate prin instrument e-commerce	234	832/221	Extrasul operațiunilor cu carduri bancare
4.	Încasarea numerarului la contul curent bancar al entității de comerț	242	234	Extras de cont bancar
5.	Reflectarea comisionului pentru serviciul E-commerce perceput în baza contractului cu banca comercială	713	234	Extrasul operațiunilor cu carduri bancare

Sursa: elaborate de autor

Reieșind din faptul că plățile cu cardul de plată bancar pentru mărfurile vândute se efectuează prin intermediul băncii comerciale licențiate, iar încasarea mijloacelor bănești ale cumpărătorilor se înregistrează la contul curent bancar al entității de comerț în termen de câteva zile după momentul efectuării vânzării, se recomandă utilizarea unui cont contabil intermediar, de exemplu, contul 234 „Alte creanțe curente” sau contul 245 „Transferuri de numerar în expediție”. În conformitate cu Planul general de conturi contabile [8], contul 234 „Alte creanțe curente” este destinat generalizării informației privind existența și modificarea creanțelor privind ieșirea activelor imobilizate, privind reclamațiile înaintate și recunoscute și privind alte operații. În același timp, contul 245 „Transferuri de numerar în expediție” este destinat generalizării informației privind existența și mișcarea numerarului depus în casieriile băncilor, oficiilor poștale sau transmis încasatorilor pentru înregistrarea ulterioară în conturi curente sau în alte conturi ale entității sau pentru transferarea către beneficiari. Prin urmare, utilizarea unuia din aceste conturi contabile este rezonabilă în contextul operațiunilor economice expuse mai sus.

Aplicarea echipamentelor de casă și control în cazul utilizării instrumentelor e-commerce

O dilemă/problemă majoră în cazul utilizării din punct de vedere practic al instrumentelor e-commerce, în sensul perfecționării contabilității în cadrul entităților de comerț, o reprezintă faptul dacă la realizarea vânzărilor mărfurilor prin intermediul magazinului online (paginii web) cu efectuarea achitărilor de către cumpărători prin serviciul E-commerce, ceea ce inevitabil presupune utilizarea cardurilor bancare, este necesar a fi utilizat echipamentul de casă și control (ECC), adică dacă este necesar de a emite bonul de casă.

Luând în considerație prevederile Regulamentului cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/ sau prin alt instrument de plată (Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 141/2019), pct. 3, la efectuarea decontărilor bănești în numerar și/sau prin alt instrument de plată pentru operațiunile economice cu plătitorii, contribuabilii sînt obligați să utilizeze echipamentul de casă și de control, eliberînd plătitorilor bonurile de casă/documentele fiscale emise de acesta, sau să transmită în formă electronică la numărul de telefon sau adresa electronică indicată, în cazul prezentării pînă la momentul achitării de către plătitor a datelor privind numărul de telefon sau adresa electronică.

Totodată, în conformitate cu pct. 5 din Regulament, dacă în cadrul decontărilor bănești contribuabilul acceptă, în modul stabilit, cardurile de plată în calitate de instrument de plată fără numerar sau alt mod de plată, decontările respective se efectuează, de asemenea, prin intermediul echipamentului de casă și de control.

Art. 8, alin. (2) lit. c din Codul fiscal [9, art. 8] stipulează că contribuabilul este obligat să țină contabilitatea conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte Serviciului Fiscal de Stat (SFS) și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență în conformitate cu cerințele legislației, să efectueze încasările bănești în numerar prin intermediul echipamentelor de casă și de control, respectând reglementările aprobate de Guvern, inclusiv Lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea echipamentului de casă și de control.

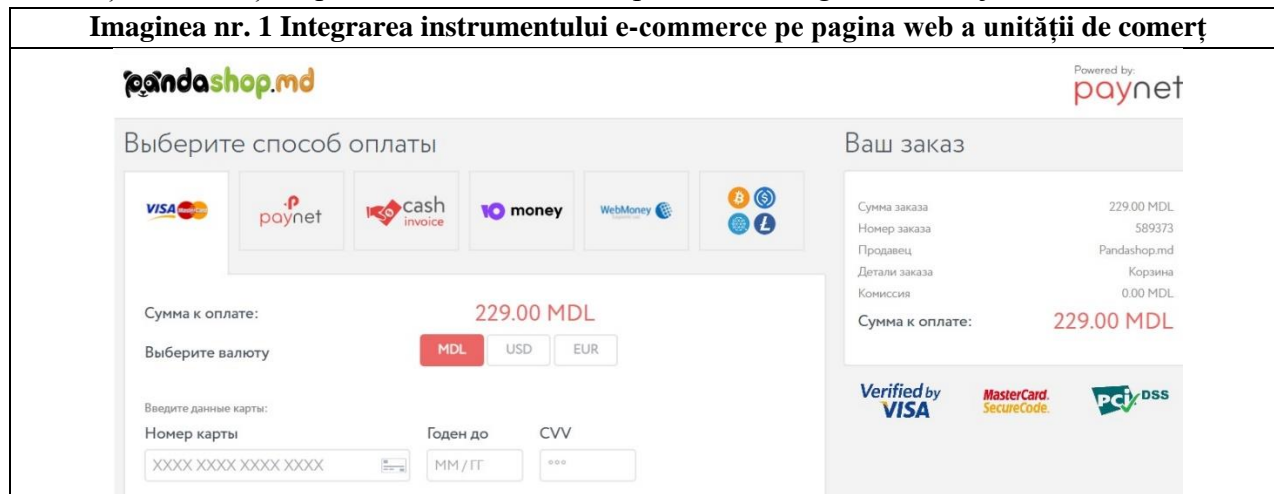
Totodată, art. 117 alin. (3), lit. a) din CF [9, art. 117] prevede că, pentru vânzarea cu amănuntul și prestările de servicii în locurile special amenajate și în cadrul comerțului electronic, cu plata în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie (cu excepția cazurilor când este solicitată de cumpărător), dacă subiectul impozabil ține evidența sumei primite și achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar la fiecare punct comercial și de prestări servicii cu utilizarea ECC, prin intermediul serviciilor instituțiilor financiare, ale Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, prin intermediul altor prestatori de servicii de plată. Înregistrarea prin ECC se efectuează în momentul primirii sumei în numerar și/ sau achitării sumei cu instrument de plată fără numerar, cu excepția sumelor achitate cu instrument de plată fără numerar în cadrul comerțului electronic. La sfârșitul fiecărei zile de lucru, în registrul echipamentului de casă și de control se înscriu datele raportului de închidere zilnică a ECC. În conformitate cu prevederile art. 4 din Legea Nr. 284 din 22.07.2004 privind comerțul electronic [10], comerțul electronic reprezintă activitatea de întreprinzător a persoanelor fizice și juridice de vânzare a bunurilor, executare a lucrărilor sau prestare a serviciilor, efectuată cu utilizarea comunicărilor electronice și/sau a contractelor electronice.

Reieșind din cele expuse mai, putem concluziona că nu există necesitatea utilizării echipamentului de casă și control, în cazul achitărilor pentru mărfurile procurate cu utilizarea instrumente de plată fără numerar

în cadrul comerțului electronic. Astfel, în situația utilizării de către entitățile de comerț a serviciilor E-commerce furnizate de băncile comerciale, echipamentul de casă și control nu se aplică [11].

Principiul tehnic de funcționare a instrumentelor e-commerce

Pentru înțelegerea corectă a aspector contabile și fiscale aferente tranzacțiilor economice care implică utilizarea instrumentelor e-commerce, se impune necesitatea înțelegerii principiului de funcționare a acestor instrumente oferite de băncile comerciale, inclusiv din punct de vedere tehnic. Astfel, „atașarea” sau integrarea instrumentului e-commerce oferit de banca comercială pe pagina web (magazinul online) al entității de comerț din punct de vedere tehnic se prezintă în imaginea de mai jos:

În general, principiul de funcționare al instrumentului e-commerce, din punct de vedere tehnic, se prezintă schematic în figura de mai jos:

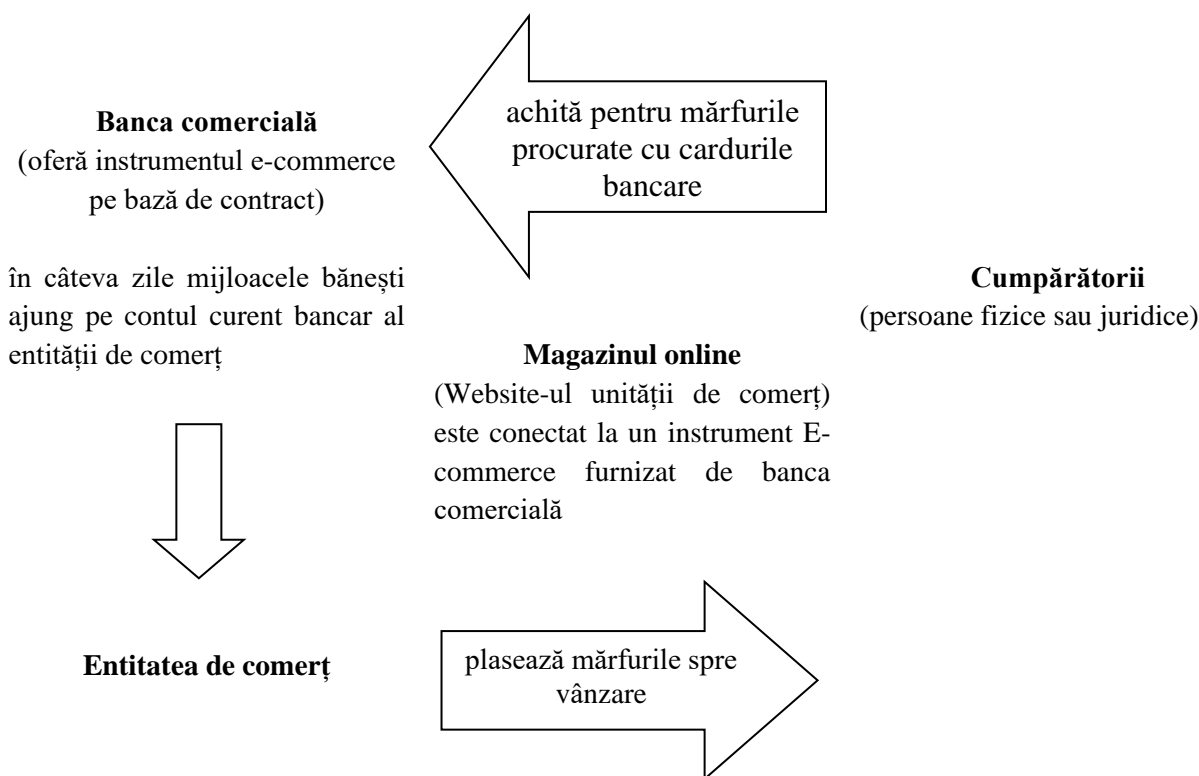

Figura 3. Principiul tehnic de funcționare al instrumentelor e-commerce

Sursa: elaborată de autor

Justificarea documentară

În ceea ce privește justificarea documentară pentru utilizarea instrumentelor e-commerce oferite de băncile comerciale pentru magazinele online ale entităților de comerț, specific pentru aceste tranzacții economice, este apariția unui document primar justificativ suplimentar: extrasul operațiunilor cu carduri bancare. Acest document primar justificativ permite vizualizarea și reflectarea în evidența contabilă a achitărilor efectuate de către cumpărători pentru mărfurile comandate direct în cadrul magazinului online al entităților de comerț. Un exemplu de un astfel de document primar justificativ se prezintă în imaginea de mai jos:

Imaginea nr. 2 Extrasul operațiunilor cu carduri bancare

VICTORIABANK											
Extrasul operatiunilor cu carduri bancare											
Contract: CREATIVMARO SRL						Perioada: 01.09.2020-28.09.2020					
Valuta: MDL											
Data Pr.	Tip Card	Tip Tranz.	Suma	Comision	Spre Plata	Val.Dec.	Data Tranz.	Suma Tranz.	Val.Tr.	Cod Aut.	RRN
06.09.2020	VISA Cards	Retail	5625.00	-1294.58	4330.42	498	05.09.2020 23:17:23	5625.00	498	031716	024902659818
06.09.2020	VISA Cards	Retail	0.00	1125.00	1125.00	498	05.09.2020 23:17:23	0.00	498	031716	024902659818
17.09.2020	EuroCard/MasterCard	Retail	3600.00	-828.83	2771.17	498	17.09.2020 13:32:23	3600.00	498	218441	026102701190
17.09.2020	EuroCard/MasterCard	Retail	0.00	720.00	720.00	498	17.09.2020 13:32:23	0.00	498	218441	026102701190
27.09.2020	EuroCard/MasterCard	Retail	2750.00	-633.34	2116.66	498	27.09.2020 05:09:42	2750.00	498	R86698	027102734441
27.09.2020	EuroCard/MasterCard	Retail	0.00	550.00	550.00	498	27.09.2020 05:09:42	0.00	498	R86698	027102734441
		Total	11975.00	-361.75	11613.25			11975.00			

Formulele contabile reflectate în baza acestui document primar justificativ se prezintă la pct. 3 și 5 din tabelul de mai sus. Astfel, în baza extrasului operațiunilor cu carduri bancare se reflectă înregistrarea creanței băncii comerciale privind mijloacelor bănești achitate prin instrumentul e-commerce și comisionul pentru serviciul E-commerce perceput în baza contractului de banca comercială. Astfel, în baza exemplului din imaginea nr. 2 de mai sus, suma încasată de la client constituie 2750 lei, în timp ce comisionul băncii comerciale pentru serviciul e-commerce constituie 83,34 lei (633,34 lei – 550 lei).

În același timp, este de remarcat faptul că suma care urmează a fi încasată de entitatea de comerț, în decurs de câteva zile lucrătoare, pe contul curent bancar constituie 2116,66 lei (coloana Spre Plată din extrasul operațiunilor cu carduri bancare). La fel, în coloana Spre Plată din extrasul operațiunilor cu carduri bancare, este reflectată suma de 550 lei, care reprezintă un așa numit „depozit” reținut de bancă comercială în baza contractului de furnizare a instrumentului e-commerce, care va fi achitat entității de comerț la contul curent al acesteia, în decurs de 3-6 luni, în dependență de condițiile contractuale. Așa numitul „depozit” este reținut de banca comercială pentru o anumită perioadă de timp (de regulă 3-6 luni) pentru siguranța și securitatea plăților efectuate de cumpărători prin intermediul cardurilor bancare direct pe pagina web a magazinului online a entității de comerț.

Concluzii

În concluzie, putem menționa faptul că răspândirea utilizării instrumentelor e-commerce, oferite de băncile comerciale din Republica Moldova, de către entitățile de comerț autohtone, reprezintă un trend pozitiv, în sensul modernizării relației vânzător-cumpărător, și facilitează dezvoltarea comerțului în general și a comerțului electronic în particular. În același timp, răspândirea instrumentelor de plată electronice fără numerar, urmează a fi însoțită de adaptarea cadrului legal și

identificarea unor soluții contabile viabile pentru reflectarea acestor tranzacții economice în evidența contabilă.

Este de remarcat faptul că în cazul utilizării instrumentelor e-commerce de către unitățile de comerț, aceste instrumente, în primul rând, urmează a fi integrate în cadrul paginii web a magazinului online, fapt ce permite cumpărătorului final acționarea butonului „achită” și efectuarea tranzacției de plată prin introducerea datelor cardului bancar de plată.

Generalizăm faptul că în ceea ce privește utilizarea echipamentului de casă și control, putem spune cu certitudine că utilizarea acestuia nu este relevantă în cazul efectuării decontărilor pentru mărfurile procurate prin utilizarea instrumentelor e-commerce. Prin urmare, magazinele online deținute de entitățile de comerț și dotate cu astfel de instrumente, permit economisirea resurselor legate de achiziția, deservirea și utilizarea echipamentelor de casă și control.

În opinia noastră este de menționat un alt aspect foarte important din punct de vedere contabil, și anume necesitatea ținerii evidenței mijloacelor bănești încasate de la cumpărătorii finali, dar care inițial ajung la contul intermediar al băncii comerciale (care oferă instrumentul e-commerce), la conturile contabile 234 sau 245. Anume soldul debitor al acestor conturi contabile reflectă mijloacele bănești datorate de banca comercială entității de comerț pentru achitățile efectuate prin intermediul instrumentelor e-commerce „conectate” la magazinul online.

După părerea noastră, perfecționarea contabilității entităților de comerț, inevitabil vizează segmentul metodelor de decontare, deoarece anume dezvoltarea instrumentelor de plată electronice reprezintă un element indispensabil al relațiilor comerciale din viitorul apropiat și îndepărtat, inclusiv prin utilizarea monedelor cripto.

Referințe bibliografice

1. DASCĂLU, Iulian, GRIGOROI, Lilia, LAZARI, Liliana, MIHAILA, Svetlana. Assessment of the perception of interested parties on the use of cryptomones. În: *International scientific conference on accounting*, ISCA 2022 XI Edition. 2022. Chișinău. ISBN 978-9975-155-92-2, pp. 91-97. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/166737.
2. MIHAILA, Svetlana, BĂDICU, Galina, CODREAN, Violeta, DASCĂLU, Iulian. E-Commerce in the Context of Globalization and Digitalization: Opportunities, Challenges and Perspectives. În: *European Journal of Accounting, Finance & Business*. ISSN 2344-102X. ISSN-L 2344-102X. Disponibil: http://accounting-management.ro/getpdf.php?paperid=26_13.
3. JIZDAN Andrei, Considerations related to accounting of electronic commerce, în: *Simpozion Științific Internațional al Tinerilor Cercetători Culegere de articole selective*. Ediția 16. 2018. Chișinău, Republica Moldova. ISBN 978-9975-75-926-7, pp. 281-286. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/89929.
4. MOISEI, Ana; BAJAN, Maia. Accounting challenges in online commerce. In: *Simpozion științific al tinerilor cercetători*. Ediția 19, Vol.1, 16-17 aprilie 2021, Chișinău. Chișinău Republica Moldova: Centrul Editorial-Poligrafic al ASEM, 2021, pp. 44-47. ISBN 978-9975-155-40-3.
5. Legea nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2014, nr. 174-177, art. 397.
6. Legea cu privire la comerțul interior nr. 231 din 23.09.2010. Republicată în: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2021, nr. 230-237, art. 262.

7. Hotărârea Guvernului cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor Nr. 141 din 27.02.2019. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2019, Nr. 94-99, art. 191.
8. Ordinul Ministerului Finanțelor privind aprobarea Planului general de conturi contabile Nr. 119 din 06.08.2013. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2013, Nr. 177-181, art. 1534.
9. Codul fiscal al Republicii Moldova Nr. 1163 din 24.04.1997, cu modificările ulterioare. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 1997, Nr. 62, art. 522.
10. Legea privind comerțul electronic Nr. 284 din 22.07.2004. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2018, Nr. 40-47, art. 104.
11. Andrei Jizdan. Metode electronice de decontare: unele aspecte fiscale și contabile. PP Monitorul Fiscal FISC.MD, nr. 2 2020.